Borås kan mer!

VALMANIFEST

2026 – 2030

Centerpartiet
BORÅS

Innehållsförteckning

Ett Borås som håller ihop och utvecklas 2

Centerpartiets prioriteringar 2026–2030 3

En mer fokuserad kommun 4

Ett starkt näringsliv bygger Borås 5

En skola där fler elever lyckas 6

Ett Borås där människor känner trygghet 8

Ett värdigt åldrande 9

Ett levande centrum för hela Borås 11

Borås är också mer än sin centralort 12

Klimat och miljö 13

Kultur, idrott och föreningsliv skapar gemenskap, stärker demokratin och skapar en god folkhälsa. 14

Kommunerna har en central roll i Sveriges civila försvar. 15

Handlingsprogram 2026–2030

Centerpartiet i Borås

Borås kan mer!

Ett Borås som håller ihop och utvecklas

Borås är en kommun byggd av företagsamhet, kreativitet och starkt lokalt engagemang. Här finns en lång tradition av entreprenörer, föreningsliv och människor som tar ansvar för sin bygd. Från textilindustrins historia till dagens företag inom handel, logistik och hållbar innovation har Borås vuxit genom människors initiativkraft.

Samtidigt står kommunen inför stora förändringar. Klimatomställningen behöver genomföras, fler människor behöver komma i arbete och välfärden måste utvecklas när befolkningsstrukturen förändras. Demokratin behöver upprätthållas.

Borås ska vara en kommun där människor kan leva ett gott liv med inflytande – oavsett om man bor i stadskärnan, i en serviceort eller på landsbygden.

Centerpartiet vill bygga ett Borås där:

- fler företag kan starta och växa,
- fler människor har ett arbete att gå till,
- skolan ger varje barn möjlighet att lyckas,
- äldre kan åldras med trygghet och värdighet,
- stad, serviceorter och landsbygd utvecklas tillsammans,
- klimatomställningen genomförs på ett sätt som fungerar i människors vardag.

Vi tror på människors förmåga, på företagandet som motor för utveckling och på civilsamhällets kraft att skapa gemenskap.

Centerpartiets politik i Borås utgår från några grundläggande principer.

- Företagande och jobb.
  Ett starkt näringsliv är grunden för välfärd och utveckling.

- Frihet och ansvar.
  Människor ska ha möjlighet att forma sina liv och ta ansvar för samhället.

- Stad och landsbygd tillsammans.
  Hela kommunen ska kunna leva och utvecklas.

- Hållbar omställning.
  Klimatpolitiken ska vara effektiv och fungera i människors vardag.

- Civilsamhällets kraft.
  Föreningsliv och ideella organisationer skapar gemenskap och demokrati.

- Beslut nära människor.
  Lokala lösningar och lokalt engagemang ska tas tillvara.

Centerpartiets prioriteringar 2026–2030

Centerpartiet i Borås vill särskilt prioritera följande områden under mandatperioden.

- Fler jobb och starkare företagande.
  Borås ska ha ett av Sveriges bästa företagsklimat.

- En skola där fler elever lyckas.
  Alla elever ska få rätt stöd i rätt tid.

- Trygga lokalsamhällen.
  Förebyggande arbete ska minska kriminalitet och social utsatthet.

- En värdig äldreomsorg.
  Äldre ska kunna åldras med trygghet och självbestämmande.

- Hållbar utveckling i hela kommunen.
  Stad, serviceorter och landsbygd ska utvecklas tillsammans.

En mer fokuserad kommun

Borås Stad behöver koncentrera sig mer på vad som är kärnverksamhet och fokusera på att renodla sitt uppdrag som serviceaktör, myndighetsutövare och samhällsbyggare. En kommun ska inte vara verksam inom områden där andra både kan och ska göra saker bättre.

Risker finns att pengar slösas bort och att kommunen tappar fokus på det verkliga uppdraget. Vi vet också att kommunen kommande år kommer att utmanas utifrån demografi och lägre skatteintäkter. Detta behöver balanseras för att ha en långsiktigt hållbar ekonomi.

Några konkreta förslag:

- Minska kommunens markinnehav som saknar strategiskt värde.
- Sälj Borås Djurpark och låt privat aktör få möjlighet driva parken
- Avsluta sommarlovskorten.
- Gör en genomlysning av vilken förmåga kommunen behöver ha själv och vad som kan outsourcas.
- Genomlys servicenämndens verksamhet för att möjliggöra för privata aktörer.
- Följ upp upphandlingar så att byggprojekt faktiskt blir klara i tid.
- Minska administration genom till exempel AI.
- Göra ändamålsenligare uppföljning av givna uppdrag och startade projekt.

Ett starkt näringsliv bygger Borås

Borås är en stad med starka entreprenörstraditioner. Företagandet har format stadens utveckling och är fortsatt avgörande för jobb, tillväxt och finansiering av välfärden. Kommunens uppgift är att skapa goda villkor för företag att starta, växa och anställa.

Utmaningar

- Många företag upplever att kontakten med kommunen är splittrad.
- Handläggningstider kan vara långa.
- Små företag har svårt att delta i upphandlingar.
- Arbetslösheten är hög i vissa grupper.
- För få privata aktörer får möjligheten att ersätta den kommunala verksamheten.
- Det finns brist på verksamhetsområden för företagsetableringar.

Centerpartiet i Borås vill

- stärka företagsklimatet,
- underlätta företagande,
- göra Borås till en av Sveriges bästa företagskommuner,
- främja proaktivt arbete och samverkan mellan näringsliv och kommun,
- pröva kommunens innehav av verksamheter och fastigheter (utmaningsrätt),
- ta fram mer verksamhetsmark,
- näringslivsperspektivet ska beaktas i alla politiska beslut, där det är relevant,
- få fler i arbete,
- införa principen en väg in för företagarkontakter,
- korta ner handläggningstider,
- sänka taxan för gårdsförsäljning,
- förenkla upphandlingar så att små företag kan delta,
- stärka Borås roll inom textil innovation, cirkularitet och hållbar industri,
- Utreda möjlighet till kompensationsmodell för företag som drabbas särskilt hårt vid långdragna gatuarbeten.
- gå från ”kontrollant” till konsult/rådgivare i tillståndsansökningar av olika slag,
- prioritera språk, praktik och arbete i integrationsarbetet,
- intensifiera arbetet med ”Jobb Borås” för att underlätta för företag att ta emot människor med försörjningsstöd,
- skapa fler första jobb och feriejobb,
- stärka yrkesutbildning och yrkeshögskola.
- stärka entreprenörskapet genom inkubatorn,
- införa entreprenörsdrivna detaljplaner för att frigöra tid.

En skola där fler elever lyckas

Utbildning är en av samhällets viktigaste investeringar, från förskola till gymnasium och vuxenutbildning. Den ger människor möjlighet att forma sina liv och bidrar till samhällets utveckling. Det är av stor vikt att elever får den utbildning som de har rätt till. Barn som mår bra presterar bra i skolan, utifrån varje barns förutsättningar.

Centerpartiet vill värna och utveckla det fria skolvalet så att det stärker valfriheten för våra elever.

Utmaningar

- I Borås finns skillnader i skolresultat mellan olika områden.
- Många elever lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet.
- Svårt med tillgång av APL och LIA platser.
- Resursfördelningsmodellen gör att skolor pressas till att försöka fånga in elever.
- Anpassad grundskola och gymnasieskola växer.
- Nödvändigt att attrahera och rekrytera utbildade lärare till skolor i hela Borås.

Centerpartiet i Borås vill

- säkerställa en likvärdig skola i hela kommunen med hög kvalitet,
- värna och utveckla det fria skolvalet,
- att elevhälsan ska finnas på alla skolor och på alla stadier; den behöver arbeta nära sina vårdgrannar, likt Ungas psykiska hälsa, barn- och ungdomspsykiatrin och socialtjänsten.

Förskola

- Att alla barn ska ges möjlighet att utveckla det svenska språket, och flerspråkiga barn ska få möjlighet att utveckla alla sina språk,
- verka för tidiga pedagogiska insatser i förskolan, det vill säga identifiera och stödja barn som kan behöva anpassningar och stöd under tiden i förskolan,
- främja fysisk aktivitet i förskolan.

Grundskolan

- Arbeta för att minska klasstorlekarna,
- att alla barn ska ha rätt och få möjlighet till modersmålsundervisning,
- utbilda alla elever i våra grundskolor och på gymnasiet i föreningsdemokrati för att de tidigt ska förstå sina rättigheter och skyldigheter i samhället,
- säkerställa tidig upptäckt av elever som riskerar att utveckla svårigheter inom områdena läsa, skriva och räkna,
- säkerställa tillgång till skolor i hela kommunen.

Gymnasie- och vuxenutbildning

- Möjliggöra för kvalitativ APL och LIA i våra kommunala verksamheter (både VUX och gymnasial),
- bibehålla och möjliggöra bredd i våra gymnasiala utbildningar,
- stärka nätverkande mellan olika skolor, dvs stärka kompetensutbyte mellan lärare på olika skolor och verksamheter i skolor,
- rikta mer fokus på yrkesprogram och samarbete med näringslivet.

Fritidshem

- Satsa på mindre barngrupper,
- att det ska finnas tillgång till både uppstyrda och fria rastaktiviteter,
- erbjuda läxhjälp i alla skolor,
- verka för läsfrämjande aktiviteter på fritidshemmen,
- arbeta vidare med övergången mellan skola och fritid genom formen Arena skola.

Trygg skola

- Stärka arbetet mot mobbning och kränkningar,
- ge goda förutsättningar för elevhälsan att enligt skollagen främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande,
- ha utbildad personal för anpassad grundskola och gymnasieskola,
- starta samarbete med Högskolan i Borås, likt Chalmers Pluggstöd i Göteborg, med läxhjälpsprojekt,
- stärka kopplingen till arbetslivet,
- stärka samarbetet mellan skola och näringsliv,
- stärka läraryrket,
- förbättra arbetsvillkor,
- att pedagoger ska få stöd och stöttning för att utföra läraruppdraget och förutsättningar att utvecklas inom sitt uppdrag,
- skapa förutsättningar för rektorer att vara trygga pedagogiska ledare, till exempel vad det gäller ekonomi och antal medarbetare per rektor,
- minska administration.

Ett Borås där människor känner trygghet

Trygghet skapas genom fungerande samhällen, starka lokalsamhällen och förebyggande arbete. Trygghet är något som tar tid att bygga upp men lätt att rasera. Det tar tid, men målet måste vara glasklart. Centerpartiet vill sätta upp målet att Borås inte ska ha några utsatta områden år 2030.

Vi tror tryggheten kommer genom förebyggande arbete och en vardag som fungerar i praktiken. Vi behöver agera i tid.

Utmaningar

- Unga riskerar att dras in i kriminalitet.
- Psykisk ohälsa ökar.
- Våld i nära relationer förekommer.
- Social utsatthet finns i flera delar av kommunen.

Centerpartiet i Borås vill

- förebygga kriminalitet,
- utveckla avhopparverksamhet för kvinnor och flickor.
- stärka samarbetet mellan skola, socialtjänst och polis (SSPF-arbetet),
- bygga bort otrygghet,
- meningsfulla lovaktiviteter tillsammans med föreningslivet,
- kommunal samordning och bidrag för trygghets- och nattvandring,
- att knutpunkter, där många boråsare rör sig, ska göras tryggare. Kameraövervakning är en beprövad metod men ska inte missbrukas eller användas generellt,
- utveckla stödet till barn och unga och till familjer,
- verka för meningsfulla fritidsaktiviteter,
- motverka våld i nära relationer,
- förbättra stöd och skydd till utsatta personer,
- minska social utsatthet,
- förebygga vräkningar,
- stärka stöd till personer med missbruk eller beroende,
- att få ett rent och snyggt Borås där vi prioriterar hygienfaktorer, exempelvis att åtgärda skadegörelse, såsom krossade fönster.
- införa ett pris för trygghetsarbete i kommunen som delas ut varje år till bostadsrättsföreningar, privatpersoner eller liknande.

Ett värdigt åldrande

Alla ska kunna åldras med trygghet, värdighet och självbestämmande. Friheten för de äldre är viktig och vi behöver se till varje äldre människas behov. De äldre behöver personal med kompetens, som har tid och förmåga att möta varje enskild persons behov av trygghet och respekt.

Utmaningar

- Antalet äldre ökar.
- Rekrytering av personal.
- Ensamhet är ett växande problem.
- Det går mer mot centralisering och stora projekt, medan småskalighet inte sällan passar äldres behov bättre

Centerpartiet i Borås vill

- se fler boendeformer,
- ordna fler trygghetsboenden - även i andra former än kommunal regi,
- verka för bred variation av boenden i hela kommunen,
- skapa bättre avlastning och fler korttidsboenden för dem som bor hemma med partner eller andra anhöriga,
- värna valfrihet inom hemtjänst och äldreboende,
- möjliggöra både kommunala och privata utförare,
- förebygga ensamhet tillsammans med föreningslivet
- utveckla redan etablerade mötesplatser,
- stärka samarbetet med civilsamhället,
- stärka samarbetet med förskolan och grundskolan (såsom brevvänner med äldre, besök till äldreboenden),
- organisera dagverksamhet för somatiskt sjuka,
- stärka kompetensutvecklingen,
- säkerställa goda språkkunskaper hos personal,
- verka för digitalisering och tekniska lösningar för säkerhet och gemenskap.
- Förbättra samarbete med regional specialistvård

Social omsorg

Människor har olika förutsättningar och kommunen har ansvaret att ge stöd och service till de som behöver det mest, både genom hjälpinsatser till enskilda personer med funktionsnedsättning. Att få ha ett eget boende och att leva, utifrån sina förutsättningar, sitt liv fullt ut, är en mänsklig rättighet.

Utmaningar

- Behovet av boende med rätt utformning ökar, särskilt för personer med autism och samsjuklighet.
- Personalförsörjningen är kritisk – tunga arbetsvillkor och kompetensbrist gör det svårt att rekrytera och behålla medarbetare.
- Kraven för att beviljas insatser upplevs som för höga – många som behöver stöd når inte fram i systemet.
- Boendestödet når inte alltid dem som behöver det mest.
- Anhöriga upplever att det krävs mycket eget jobb för att få den hjälp deras anhörige faktiskt behöver och har rätt.
- Fler personer med olika behov har svårt att komma ut i arbete
- Att får tillräckligt med stöd i skolan
- Dagverksamheterna är inte anpassade till dagens ungdomar

Centerpartiet i Borås vill

- säkerställa att boendestödet fullgör sin uppgift för den enskilda människan
- se bättre samverkan mellan aktörer för en kvalitativ social omsorg,
- sänka trösklarna – möta individens behov så att fler får rätt stöd i rätt tid,
- säkerställa att LSS-boenden utgår från brukarnas faktiska behov.
- Utveckla dagverksamheterna med aktuella intressen som exempelvis Fuzed
- Fler vägar till jobb
- Stärka rätten i skolan för barn med funktionsnedsättning inklusive barn med olika NPF-diagnoser.
- säkerställa Boråsmodellen i försörjningsstödet, med tät uppföljning.

Ett levande centrum för hela Borås

En levande stadskärna är inte bara en handelsfråga – det är en fråga om gemenskap, identitet och stolthet. Centrum ska vara en plats dit boråsare vill komma, oavsett om man ska handla, fika, mötas eller bara röra sig i stadens puls.

I dag upplever många att Borås centrum tappat sin livskraft. Lokaler står tomma, torgen används inte till sin fulla potential och utbudet efter kvällstid är begränsat. Kommunen bär ett ansvar för att skapa de rätta förutsättningarna – inte genom att styra vad som ska finnas, utan genom att ta bort hinder och öppna dörrarna för dem som vill bidra.

Borås är textilstaden – en stad formad av handel, hantverk och företagsamhet. Den identiteten ska synas i stadskärnan, inte bara i historieböckerna.

Utmaningar

- Kommunala avgifter och regler upplevs som onödigt betungande för den som vill driva verksamhet på torgen.
- Centrum saknar tillräckligt med liv och återkommande evenemang som skapar rörelse och trygghet.
- Torgens potential som mötesplatser utnyttjas inte fullt ut.
- Lokala matproducenter och hantverkare saknar en naturlig plats i stadskärnan.
- Svårt att få ett aktivt city

Centerpartiet i Borås vill

- öppna upp stadskärnan,
- sänka avgifterna för torgverksamhet och sänka tröskeln för nya verksamheter,
- starta kontinuerliga gemensamma samtal med näringsidkare i city för samsyn,
- förenkla tillståndsprocesser för den som vill arrangera evenemang eller öppna verksamhet utomhus,
- tillsammans med fastighetsägare verka för att tomma lokaler i stadskärnan görs tillgängliga för nya spontana verksamheter och initiativ,
- erbjuda kommunens egna lokaler som pop-up,
- på sikt koppla marknaden till Borås identitet som handels- och textilstad genom att även ge plats åt lokala hantverkare och designers,
- utveckla fler skäl att komma till centrum,
- stödja föreningar och organisationer som vill arrangera kvällsevenemang och aktiviteter i stadskärnan,
- arbeta för en tydligare evenemangsrytm under hela året,
- stärka torgens funktion som mötesplatser genom fler sittmöjligheter, bättre belysning och tydligare skyltning till befintliga aktiviteter,
- framhålla textilstadens identitet,
- aktivt bjuda in textil- och modeföretag att synas i centrum genom butiker, showrooms och återkommande utförsäljningar,
- använda stadens offentliga miljöer för att lyfta fram Borås historia och nutid som textilstad.

Borås är också mer än sin centralort

En tredjedel av kommunens invånare bor i serviceorter eller på landsbygden. Utvecklingen av Borås Stad behöver omfatta hela kommunen, både vad det gäller nybyggnation, infrastruktur, skola och äldrevård. Landsbygd, serviceorter och staden lever i symbios och är inte sällan helt beroende av varandra för att hela kommunen ska leva. Vi behöver varandra.

Utmaningar

- Politiska beslut tenderar att vara centrumfokuserade.
- Landsbygden halkar efter i digitala uppkopplingar.
- Den regionala kollektivtrafiken tenderar att utarmas.

Centerpartiet i Borås vill

- stärka serviceorterna,
- landsbygdssäkra politiska beslut,
- Utveckla kollektivtrafik och pendling genom starkt samarbete med Västtrafik,
- förbättra trafiksäkerhet och belysning,
- se till att landsbygden får tillgång till snabbt internet,
- säkerställa rättvisa villkor för enskilda vägar,
- stärka medel för lokal utveckling,
- förenkla bygglovsregler med bevarande av naturvärden och strandskydd så långt vi som kommun har möjlighet.
- Aktivt arbeta för att behålla de fem bostadsbolag som Borås Stad äger

Klimat och miljö

Vi lever i en tid då klimatet har hamnat i skymundan.

Världen, Europa, Sverige och Borås behöver intensifiera klimatarbetet för kommande generationer.

Centerpartiet vill göra Borås klimatomställning konkret och rättvis. Vi vill göra det enkelt och lönsamt att välja grönt och satsa på ny teknik. Ett fossilfritt samhälle skapar jobb, stärker företagen och ger människor möjlighet att leva sina liv hållbart.

Utmaningar

- Klimatutmaningarna blir inte färre – de blir större.
- Partiklar från bilar skapar oren miljö – inte minst i centrala Borås Stad.
- Skyfall skapar stora utmaningar i stadsutvecklingen.
- Byggnation har en stor klimatpåverkan.

Centerpartiet i Borås vill

- säga nej till lokalt kärnkraftverk,
- energieffektivisera kommunens fastigheter,
- säkra boråsarnas tillgång till vatten,
- minska trafiken på Kungsleden,
- utveckla laddinfrastruktur,
- planera för mobilitetshubbar och pendelparkeringar utanför stadskärnan, där man kan byta till kollektivtrafik, cykel eller liknande sista biten,
- stärka klimatanpassning genom grön och blå infrastruktur,
- arbeta för hållbar byggnation,
- prioritera gröna stråk och parker i stadsbyggnad,
- planera om de grå torgen till gröna ytor,
- planera för att Viskans park fortsätter sitt stråk mot serviceorter,
- se fler fossilfria energikällor, såsom vind- och solkraft,
- anlägga en markbaserad solcellsanläggning, och solceller på kommunala fastigheter,
- minska utsläppen från transportsektorn, genom att underlätta för gång, cykel och kollektivtrafik,
- planera för kollektivtrafik i hela kommunen som möter människors behov.
- minska utsläpp från kommunala fordon.

Kultur, idrott och föreningsliv

Kultur, idrott och föreningsliv skapar gemenskap, stärker demokratin och skapar god folkhälsa och är en kugge i social hållbarhet. Centerpartiet anser att kulturen är en grundpelare i ett öppet, demokratiskt, inkluderande och jämställt samhälle. Det krävs att "armlängds" avstånd mellan politik och kultur säkerställs. Likvärdighet av kulturella upplevelser och engagemang behöver finnas i hela kommunen.

Utmaningar

- Kulturens betydelse ifrågasätts alltmer.
- Kulturen tenderar att centraliseras till centrala Borås.

Centerpartiet i Borås vill

- fokusera på kulturell mångfald och tillgänglighet av kultur i hela kommunen,
- stärka kulturella näringar genom att underlätta för föreningar och entreprenörskap,
- inkludera kulturen i stadsutvecklingen mer
- värna studieförbunden med större budgetmedel,
- stärka kulturens roll i stadsutvecklingen,
- införa kulturljudzoner i detaljplaner,
- stärka föreningslivet,
- stötta frivilliga organisationer
- skapa fler aktiviteter i anslutning till skoltid,
- använda stadens lokaler som förenklar för föreningar,
- möjliggöra större evenemang genom att hjälpa/ stötta föreningar och organisationer som vill vara arrangörer,
- utveckla fritidsbanken – ha öppet fler kvällar & dagar/vecka,
- satsa långsiktigt på Fuzed - ha öppet fler kvällar & dagar/vecka,
- skapa temainriktade öppna ungdomsverksamheter tillsammans med skolan och näringslivet,
- stötta och utveckla nattvandring,
- föreningar som vill bidra till nattvandring ska få ekonomisk stimulans för det
- inkludera ortsråden i fler politiska beslut.

Kommunerna har en central roll i Sveriges civila försvar

Världen är föränderlig och idag är den mer osäker än på mycket länge. Kommunen behöver säkerställa beredskap.

I en alltmer osäker värld tar Centerpartiet i Borås ett helhetsgrepp om kommunens beredskap. Från robust vatten- och energiförsörjning till cybersäkerhet, livsmedelsberedskap och stärkt samarbete med civilsamhälle och näringsliv så att hela Borås, från stadskärna till serviceort, står rustat när det verkligen gäller.

Utmaningar

- Invånare behöver mer stöd i sin egen beredskap.
- Vi saknar idag ett samarbete med civilsamhället i beredskapssyfte.
- Kommunen är inte fullt rustad för beredskap.

Centerpartiet i Borås vill

- stärka kommunens krisberedskap,
- säkerställa robust vatten- och energiförsörjning,
- utveckla livsmedelsberedskap,
- stärka cybersäkerheten,
- öka kunskapen om hemberedskap,
- fördjupa samarbetet med civilsamhället,
- frystorka matsvinn i beredskapssyfte,
- utifrån ett beredskapssyfte ta hänsyn till närhetsprincipen vid upphandlingsprocesser (närproducerat),
- tillsätta kommunal beredskapsrådgivare, liknande energirådgivare, som kan coacha och stödja boråsarna.